

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ

PAYDAŞ ÇALIŞTAYI SONUÇ RAPORU

16 ARALIK 2022

DÜZENLEME KURULU

Onursal Başkan

Prof. Dr. Zeynep ÖZER

Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dekanı

Çalıştay Başkanı

Dr. Öğr.Üyesi Leyla MUSLU

Çalıştay Sekreterleri

Öğr. Gör. Dr. Songül BİŞKİN ÇETİN

Arş. Gör. Dr. Şule ŞENOL

Düzenleme Kurulu

Dr. Öğr. Üyesi Leyla MUSLU

Doç.Dr. Sevcan ATAY TURAN

Dr. Öğr. Üyesi Saliha HALLAÇ

Dr. Öğr. Üyesi Ayşe MEYDANLIOĞLU

Öğr. Gör. Dr. Gülşen AK SÖZER

Öğr. Gör. Dr. Songül BİŞKİN ÇETİN

Araş. Gör. Dr. Şule ŞENOL

Öğr. Gör. Nazik YALNIZ

Araş. Gör. M. Volkan DÜZGÜN

Araş. Gör. Esra ÇELİK

Araş. Gör. Yeliz KARAÇAR

Araş. Gör. Uğur GÜL

Öğrenci Minel GÜMÜŞ

Öğrenci Suden ORAL

Öğrenci Gülpembe TÜFEKÇİ

Öğrenci Ceyda GELEN

Öğrenci Metehan ÇELİK

Öğrenci İlayda SÜMER

Öğrenci Hatun YÜCE

Öğrenci Melisa BÜYÜKKARAGÖZ

Öğrenci Fatma Nur KARACA

Değerli Paydaşlarımız,

Fakültemiz hemşirelik lisans eğitim programının yapılandırılmasında ortak amaç ve değerlerde buluşma amacı ile 16 Aralık 2022 tarihinde gerçekleştirdiğimiz Paydaş Çalıştayı raporunu sizlerle paylaşmaktan büyük mutluluk duyar, katkı sağlayan herkese teşekkürlerimizi sunarız.

Prof. Dr. Zeynep ÖZER
Akdeniz Üniversitesi
Hemşirelik Fakültesi Dekanı

Fakültemiz hemşirelik lisans programının 4 yılda bir güncellenmesi ve iyileştirilmesi amacıyla “Program Amaçları”, “Program Çıktıları” ve “Müfredat” başlıkları altında iç ve dış paydaşların görüşlerinin alınmasını amaçlayan çalıştayımız, tüm paydaşlarımıza geniş çaplı olarak duyurulmuştur.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ
PAYDAŞ ÇALIŞTAYI

16 ARALIK 2022

HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ
KONFERANS SALONU

Çalıştay Programı

10.30-10.40	Açılış Konuşmaları
10.40-11.00	Program Amaçları Dr. Öğr. Üyesi Ayşe MEYDANLIOĞLU
11.00-11.30	Program Çıktıları Doç. Dr. Sevcan ATAY TURAN
11.30-12.00	Müfredat Dr. Öğr. Üyesi Saliha HALLAÇ
12.00-13.00	Öğle Arası
13.00-15.00	Grup çalışmaları -Program Amaçları -Program Çıktıları -Müfredat
15.00-15.30	Çay-Kahve Arası
15.30-16.30	Çalışma Sonuçlarının Sunumu, Tartışılması ve Değerlendirilmesi -Program Amaçları Dr. Öğr. Üyesi Ayşe MEYDANLIOĞLU -Program Çıktıları Doç. Dr. Sevcan ATAY TURAN -Müfredatın Değerlendirilmesi Dr. Öğr. Üyesi Saliha HALLAÇ
16.30-17.00	Kapanış ve Öneriler

DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Zeynep ÖZER	Öğr. Gör. Dr. Songül BİŞKİN ÇETİN
Dr. Öğr. Üyesi Leyla MÜSLÜ	Araş. Gör. Dr. Şule ŞENOL
Doç. Dr. Sevcan ATAY TURAN	Öğr. Gör. Nazik YALNIZ
Dr. Öğr. Üyesi Saliha HALLAÇ	Araş. Gör. M. Volkan DÖZGÜN
Dr. Öğr. Üyesi Ayşe MEYDANLIOĞLU	Araş. Gör. Esra ÇELİK
Öğr. Gör. Dr. Gülşem AK SÖZER	Araş. Gör. Yeliz KARAÇAR
	Araş. Gör. Uğur GÜL

İLETİŞİM : Araş. Gör. Dr. Şule ŞENOL Telefon: 02423022967 e-posta: sulusenol@akdeniz.edu.tr

Hemşirelik Fakültesi Konferans Salonu'nda gerçekleştirilen çalıştay açılış konuşmalarında Akdeniz Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Ayşe Gülbın ARICI, “Çalıştayın sadece akreditasyon sürecimizde 4 yıllık döngünün tamamlanmasının bir gereği olarak değil, paydaşlarımızdan gelen öneri ve istekler doğrultusunda kendimizi yenilemek, sağlık hizmetinde kaliteyi artırmak misyonuna katkı koymak için bir fırsat olarak değerlendirilmesi gerektiğini, hemşirelik mesleğinin bir meslekten öte anlamlar ifade ettiğini” vurgulamıştır. Hemşirelik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Zeynep ÖZER, “Paydaş çalıştayımızdan çıkacak olan değerlendirmeler ve geri bildirimlerin amaca yönelik iyileşmelere önemli katkı sağlayacağı” belirtirken, Çalıştay Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Leyla MUSLU ise Fakültemizin kalite ve akreditasyonda öncü kurumlardan olduğuna dikkat çekmiştir.

Çalıştayın birinci oturumunda Fakültemiz mevcut durum ve son 3 yılına ilişkin sunumlarda Dr. Öğr. Üyesi Ayşe MEYDANLIOĞLU, “*Program Amaçları*”, Doç. Dr. Sevcan ATAY TURAN “*Program Çıktıları*”, Dr. Öğr. Üyesi Saliha HALLAÇ ise “*Müfredat*” başlıklı konuşmalarını yapmıştır. Konuşmaların ardından soru ve cevaplarla birinci oturum tamamlanmıştır.

Çalıştay, iç ve dış paydaşlarımızı kapsayan öğretim elemanı, öğrenci, hemşire, yönetici, dernek temsilcisi gibi geniş kitleleri temsil eden toplam 70 kişi ile gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların dağılımı;

-Öğretim elemanı (n=23)

-Öğrenci (n=6)

-Dış paydaş (n=41) olarak belirlenmiştir.

Çalıştayın ikinci oturumunda katılımcılardan oluşan beş (5) çalışma grubu oluşturulmuş ve her grup sırasıyla;

1. Program Amaçlar
2. Program Çıktıları
3. Müfredat başlıklarına ilişkin görüş ve öneriler sunmuştur.

Her bir başlığın ayrı öneme sahip olması, paydaşlarımızın her bir başlığa ilişkin görüşlerinin önemli olması sebebiyle çalışma grupları 3 kategoriyi de çalışmış ve raporlandırmıştır.

Her çalışma grubunun heterojen (öğretim elemanı, öğrenci, dış paydaş vb.) katılımcılardan oluşmasına özen gösterilerek farklı bakış açıları sağlanmıştır. Ortalama 12-15 kişilik gruplar oluşturulmuştur.

Tartışma ortamları yaratmak ve etkili bir grup çalışması için her bir grup farklı dersliklerde moderatör ve raportör eşliğinde çalışmış ve grup çalışmaları toplam 2 saat sürmüştür.

Tüm grupların görüş ve önerileri çalıştay sonunda taslak rapor olarak sunulmuş ve teşekkür, dilek ve temenniler ile çalıştay sona ermiştir.

SONUÇ RAPORU

Gruplardan elde edilen veriler aşağıda özetlenmiştir.

PROGRAM AMAÇLARI

Mevcut Program Amacı 1

Mezuniyeti takip eden ilk üç yıl içerisinde öğrencilerimizin %80'i, sağlıklı/hasta birey, aile ve toplumun sağlık bakım gereksinimlerini bütüncül yaklaşım ve hemşirelik süreci doğrultusunda hemşirelik bakımını sunabileceği koruyucu, tedavi ve rehabilite edici alanlarda hemşire olarak istihdam edilir.

Öneriler

- Mezunlarımız sağlıklı/hasta birey, aile ve toplumun sağlık bakım gereksinimlerini bütüncül bir yaklaşım ve hemşirelik süreci doğrultusunda karşılayabileceği, koruyucu, tedavi ve rehabilite edici sağlık kuruluşlarında hemşire olarak istihdam edilir.
- Mezunlarımız koruyucu, tedavi ve rehabilite edici sağlık hizmeti veren kurum ve kuruluşlarda hemşire olarak istihdam edilir.
- Mezunlarımız koruyucu, tedavi ve rehabilite edici sağlık kuruluşlarında hemşire olarak istihdam edilir.
- Mezunlarımız, bilimsel bakım yönetimi uygulamaları ve ekip üyeleri ile işbirliği içinde liderlik üstlenerek kurum ve kuruluşların sağlık bakım hizmetleri alanlarında istihdam edilir

Başarım göstergesi önerileri

- Mezunların %80'i **üç yıl içinde** sağlık bakımı alanında (Hastane, ASM, SHM, İSM, TRSM, sigorta şirketi, okul, işyeri vb.) hemşire olarak istihdam edilir.
- Mezunların %80'i mezuniyeti takip eden **üç yıl içinde** sağlık hizmeti veren kurum ve kuruluşlarda hemşire olarak görev alır.
- Mezunların %80'i mezuniyeti takip eden **iki yıl içinde** sağlık bakım alanlarında hemşire olarak istihdam edilir.
- Mezunların %5'i mezuniyeti takip eden **beş yıl içinde** sağlık hizmeti veren kurum ve kuruluşlarda yönetici (ünite/birim/klinik sorumlusu) pozisyonunda görev alır.
- Mezunların %5'i mezuniyeti takip eden **beş yıl içinde** sağlık hizmeti veren kurum ve kuruluşlarda özel dal hemşiresi (diyabet hemşiresi vb.) olarak görev alır.

Mevcut Program Amacı 2

Hemşirelik uygulamalarında mesleki etik ilke ve değerleri gözetir, sağlık ekibinin profesyonel bir üyesi olarak etkili iletişim becerilerini, kanıta dayalı bilgi ve bilişim teknolojilerini kullanır.

Öneriler

- Mezunlarımız birey, aile ve toplumun bakımında yetkinliğe sahiptir.
- Mezunlarımız, disiplinlerarası işbirliği içinde sağlık ekibinin etkili bir üyesi olarak görev yapar, hemşirelik uygulamalarında mesleki değerleri ve etik ilkeleri gözetir, kişilerarası iletişim becerilerini, kanıta dayalı bilgi ve bilişim teknolojilerini kullanır.
- Mezunlarımız hemşirelik uygulamalarında mesleki değerler ve etik ilkeleri gözetir, kişilerarası iletişim becerilerini, kanıta dayalı bilgi ve bilişim teknolojilerini kullanır, disiplinlerarası ekiple işbirliği içinde sağlık ekibinin etkili bir üyesi olarak görev yapar.

Başarım göstergesi önerileri

- Mezunlardan hizmet alan bireylerin memnuniyet oranı %80'in üzerindedir.
- Mezunların birlikte çalıştıkları ekip üyelerinin memnuniyet oranı %80'in üzerindedir.
- Mezunların %80'i hemşirelik bakımında kanıt temelli bilgiyi kullanır.
- Mezunların %80'i hemşirelik uygulamalarında mesleki değerleri ve etik ilkeleri gözetir.
- Mezunların %80'i disiplinlerarası ekiple işbirliği içinde ekibin etkili bir üyesi olarak görev yapar.
- Mezunların %80'i kişilerarası iletişim becerilerini etkili kullanır.
- Mezunlarımızla ilgili etik ihlal kararının %0 olmasıdır.
- Mezunların %80'i hemşirelik bakımında kanıta dayalı bilgi ve uygulamalar ile bilişim teknolojilerini kullanır.

Mevcut Program Amacı 3

Yaşam boyu öğrenme bilinciyle, hemşireliğin eğitim, uygulama, yönetim ve araştırma alanlarında sorumluluk olarak mesleki gelişimini sürdürür, mezuniyetinin ilk üç yıl içerisinde %10'u lisansüstü eğitimine devam eder.

Öneriler

- Mezunlarımız, yaşam boyu öğrenme bilinciyle kişisel ve mesleki gelişimi sürdürerek hemşireliğin eğitim, uygulama, yönetim ve araştırma alanlarında rol alır, sağlık bakımını etkileyebilecek gelişim ve değişimleri takip eder.
- Mezunlarımız sağlık bakımını etkileyebilecek yenilikçi yaklaşımları, gelişim/değişimleri takip ederek, yaşam boyu öğrenme bilinciyle kişisel ve mesleki gelişimi sürdürür.
- Mezunlarımız sağlık bakımını etkileyebilecek gelişim ve değişimleri takip eder, yaşam boyu öğrenme bilinciyle kişisel, mesleki ve liderlik gelişimini sürdürerek hemşireliğin eğitim, uygulama, yönetim ve araştırma alanlarında rol alır.

Başarım göstergesi önerileri

- Mezunların %10'u **2 yıl içinde** yüksek lisans eğitim programlarına devam eder.
- Mezunların %10'u **4 yıl içinde** yüksek lisans eğitim programlarına devam eder.
- Mezunların %25'i **4 yıl içinde** sertifika, kurs ve diğer eğitim programlarına devam eder.
- Mezunların %25'i **4 yıl içinde** kişisel ve mesleki (sertifika, kurs vb.) eğitim programlarına devam eder.
- Mezunların %20'si mezuniyeti takip eden **5 yıl içinde** sertifika alır.
- Mezunların %20'si mezuniyeti takip eden **5 yıl içinde** kurs, kongre, vb. bilimsel faaliyetlere katılır.
- Mezunların %5'i mezuniyeti takip eden **5 yıl içinde** bilimsel/sosyal sorumluluk projelerinde görev alır.

Yeni program amacı önerisi

Mezunlarımız koruyucu, tedavi ve rehabilite edici sağlık kuruluşlarında liderlik özelliklerini gösterir.

Başarım göstergesi:

Mezunların %20'si mezuniyeti takip eden **beş yıl içerisinde** liderlik özellikleri gösterir.

PROGRAM ÇIKTILARI

Mevcut Çıktı 1: Hemşirelik alanına özgü güncel kuramsal ve uygulamalı bilgiye sahiptir.

Öneriler:

*Mesleki rol ve işlevlerini yerine getirebilmek için temel, güncel ve bilimsel bilgi, beceri ve tutuma sahiptir.

*Mesleki rol ve işlevlerini yerine getirebilecek bilimsel bilgi, beceri ve tutuma sahiptir.

Mevcut Çıktı 2: Hemşirelik alanında kanıta dayalı edindiği bilgi ve becerileri kullanarak hemşirelik bakımını uygulayabilir.

Öneriler:

*Sağlıklı/hasta birey, aile ve toplumun sağlık bakım gereksinimlerini kanıta dayalı bilgi ve beceriyi kullanarak, bütüncül yaklaşımla bakım standartlarını ve yenileşimi hemşirelik bakımında kullanır

*Kanıta dayalı bilgiyi, bakım standartlarını ve yenilikçi yaklaşımları hemşirelik bakımında kullanır.

*Hemşirelik bakım hizmetlerinde kanıta dayalı bilgiyi, araştırma sonuçlarını, bakım standartlarını ve yenilikleri kullanır

* Sağlık hizmetleri ve hemşirelik bakım hizmetleri alanlarında kanıta dayalı bilgiyi, araştırma sonuçlarını, bakım standartlarını ve yenileşimi bütüncül bakış açısını kullanır

*Kanıta dayalı güncel bilgiyi, bakım standartlarını ve inovasyonu hemşirelik bakımında kullanır.

Mevcut Çıktı 3: Hemşireliğin eğitim, uygulama, yönetim ve araştırma alanlarında etik ilke, değer ve insan haklarının evrenselliğini gözetir.

Öneriler:

*Hemşirelik uygulamalarını mesleki değerler, etik ilkeler ve ilgili mevzuat doğrultusunda gerçekleştirir.

*Sağlık bakım gereksinimlerini bütüncül bir yaklaşımla mesleki değerler, etik ilkeler ve ilgili mevzuat doğrultusunda gerçekleştirir.

*Hemşireliğin eğitim, uygulama, yönetim ve araştırma alanlarında etik ilke, değer ve insan haklarını gözetir.

*Hemşirelik uygulamalarını mesleki değerler, etik ilkeler ve ilgili mevzuatlar doğrultusunda bütüncül bir yaklaşımla gerçekleştirir.

Mevcut Çıktı 4: Mesleki uygulamalarında yasa, yönetmelik ve mevzuata uygun davranır.

Öneriler:

* Mesleki uygulamalarında sağlık politikaları, yasa, yönetmelik ve mevzuata uygun davranır.

* Çıktı 3 ile birleşebilir.

Mevcut Çıktı 5: Hemşirelik eğitimi, uygulamaları, araştırmaları ve yönetiminde bilişim ve bakım teknolojilerini kullanabilir.

Öneriler:

*Hemşirelik eğitimi, uygulamaları, araştırmaları ve yönetiminde bilişim ve bakım teknolojilerini kullanır.

* Alanı ile ilgili bilişim ve bakım teknolojilerini kullanır.

Mevcut Çıktı 6: Disiplin içi ve disiplinler arası ekip işbirliği içerisinde çalışır.

Öneriler:

*Birey, aile, toplum, sağlık ekibi üyeleri, kurum ve kuruluşlar ile etkili iletişim ve işbirliği sağlar

*Meslektaşları, sağlık ekibinin diğer üyeleri, ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği sağlar

*Birey, aile, toplum, sağlık ekibinin üyeleri, kurum ve kuruluşlar ile etkili iletişim ve işbirliği sağlar

*Birey, aile, toplum, disipliniçi, disiplinlerarası, kurum ve kuruluşlar ile etkili iletişim, işbirliği ve koordinasyonu sağlar.

*Sağlık hizmeti sunumunda birey, aile, toplum, multidisipliner ekip üyeleri, diğer kurum ve kuruluşlarla etkili iletişim ve iş birliği sağlar

Mevcut Çıktı 7: Birey, aile ve toplum ile etkili iletişim kurar.

Öneriler:

*Birey, aile ve toplum ile etkili iletişim kurar ve etkileşim sağlar.

*6 ve 7. Madde birleşebilir

Mevcut Çıktı 8: Bireysel ve mesleki gelişimine katkı sağlayacak her türlü araştırma, proje ve etkinliklerde yer alır.

Öneriler:

*Bireysel ve mesleki gelişimine katkı sağlayacak her türlü araştırma, proje ve etkinliklerde yer alır.

*Bireysel ve mesleki gelişimine katkı sağlayacak araştırma, proje ve etkinliklerde yer alır.

*Bireysel ve mesleki gelişime katkı sağlayacak her türlü araştırma, proje ve etkinliklerde yer alır.

Mevcut Çıktı 9: Mesleki uygulamalarında problem çözme, karar verme, eleştirel düşünme ve liderlik becerilerini kullanır.

Öneriler:

- *Mesleki uygulamalarında sorun çözme, eleştirel düşünme ve liderlik becerilerini kullanır, çözüm önerilerini geliştirir
- *Mesleki uygulamalarında sorunları tanımlar, analiz ve sentez yaparak kanıta dayalı çözüm önerileri geliştirir.
- *Mesleki uygulamalarında sorun çözme ve eleştirel düşünme becerilerini kullanır
- *Mesleğe yönelik sorunları tanımlar, analiz ve sentez eder, kanıta dayalı çözüm önerileri geliştirerek güvenli ve kaliteli sağlık bakımının sunulması ve geliştirilmesinde örgütsel yapı ve sistemlere liderlik eder.
- *Hemşirelik uygulamalarında problem çözme, karar verme, eleştirel düşünme, kanıta dayalı çözüm önerileri geliştirme ve liderlik becerilerini kullanır.

Mevcut Çıktı 10: Bilimsel bilgiye ulaşabilecek ve etkili iletişim kurabilecek düzeyde en az bir yabancı dili kullanır.

Öneriler:

- *En az bir yabancı dili kullanarak alanındaki bilgileri izler ve mesleki uygulamalarında kullanabilir
- *En az bir yabancı dili kullanarak alanındaki bilgileri izler ve mesleki uygulamalarında kullanır
- *Bir yabancı dili kullanarak alanındaki bilgileri izler ve mesleki uygulamalarında kullanır
- *En az bir yabancı dili, alanındaki bilgileri izlemede ve mesleki uygulamalarında kullanabilir.
- *Bir yabancı dili kullanarak alanındaki bilgileri izler ve mesleki uygulamalarında kullanır

Mevcut Çıktı 11: Kişisel ve mesleki gelişiminde yaşam boyu öğrenme yaklaşımını benimser.

Öneriler:

- *Mesleki gelişimini yaşam boyu öğrenmeyi benimseyerek sürdürür
- *Yaşam boyu öğrenmeyi benimseyerek kişisel ve mesleki gelişimini sürdürür
- *Mesleki ve kişisel gelişiminde yaşam boyu öğrenmeyi sürdürür
- *Yaşam boyu öğrenme ilkesini mesleki uygulamalarında sürdürür.
- *Kişisel ve mesleki gelişimini yaşam boyu öğrenmeyi benimseyerek sürdürür

Hemşirelik Lisans Eğitim Programı Ulusal Yeterliklerinde yer alan diğer maddeler

1. Sağlıkın korunması, geliştirilmesi, sürdürülmesi ve savunuculuğu konusunda sorumluluk üstlenir.
2. Sağlık politikalarının, kurumsal kalite sistemlerinin geliştirilmesi, uygulanması, değerlendirilmesi ve sürekli iyileştirilmesinde rol üstlenir.
3. Hemşirelik uygulamalarında öğrenme-öğretme ve yönetim sürecini kullanır.
4. Doğal çevre ve biyo-çeşitliliğin korunması, insan onuru ve kültürel değerlere saygı, sosyal adalet konularına duyarlıdır.
5. Toplum sağlığını kitlesel olarak etkileyen doğal afet, salgın vb. durumlarda hemşirelik bakım önceliklerini belirler ve kriz yönetiminde aktif rol alır.

Öneriler:

- * Sağlık politikalarının, kurumsal kalite sistemlerinin geliştirilmesi, uygulanması, değerlendirilmesi ve sürekli iyileştirilmesinde rol üstlenir. (Çıktı 4 ile birleşebilir.)
- *Toplum sağlığını kitlesel olarak etkileyen doğal afet, salgın vb. durumlarda hemşirelik bakım önceliklerini belirler ve kriz yönetiminde aktif rol alır.
- *Sağlığın korunması, geliştirilmesi, sürdürülmesi ve savunuculuğu konusunda sorumluluk üstlenir.
- *Doğal çevre ve biyo-çeşitliliğin korunması, insan onuru ve kültürel değerlere saygı, sosyal adalet konularına duyarlıdır.
- *Her biri ayrı program çıktısı olarak eklenebilir.

MÜFREDAT

Fakültemiz müfredatına ilişkin önemli kaynaklar (güncel dönem ders kitapçığı, dersler kataloğu, HUÇEP, HEPDAK gibi) grup üyeleri ile tekrar paylaşılarak mevcut durum hakkında bilgi verilmiştir. Müfredata ilişkin sürekli güncelleme ve iyileştirmeler yapıldığı son 3 yıla ilişkin verilerle gösterilmiştir.

Eğitim programında yer alan kuramsal/teorik derslere ilişkin öneriler:

- Liderlik ile ilgili dersin açılması,
- Sağlık hukuku ve sağlık politikaları ile ilgili seçmeli ders açılması,
- İnteraktif öğrenme yöntemlerin artırılması,
- Enfeksiyon hastalıklarındaki bakım dersinin içeriğinin gözden geçirilmesi,
- Mesleki yabancı dil dersinin içeriğinin yapılandırılması fakültemizden bir hocanın eklenerek kurum dışı hoca ile ortak yürütülmesi,
- Müfredatta sekizinci yarıyılıda yer alan Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ile Halk Sağlığı Hemşireliği derslerinin farklı dönemlerde verilmesi,
- Müfredatta seçmeli ders sayısının artırılması,
- Dördüncü yarıyıl Bulaşıcı Hastalıklar ve Enfeksiyon Hastalıklarında Bakım derslerin zorunlu ve tek kodlu Enfeksiyon Hastalıklarında Bakım olarak yürütülmesi,
- Bakım Davranışlarını Geliştirme dersinin uygulamalı ders olarak zorunlu olması,
- Sağlığın Değerlendirilmesi dersinin laboratuvar/uygulamalı ders olarak zorunlu olması,
- Enfeksiyon Hastalıklarında Bakım adı korunarak Bulaşıcı Hastalıklar dersi ile birleştirilmesi,
- İletişim Becerileri Geliştirme adı korunarak Mesleki İletişim dersi ile birleşebilir ve zorunlu (1 teorik, 1 laboratuvar/uygulama) olması,
- Biyoistatistik dersi için 2 teorik, 1 laboratuvar/uygulama saati olması,
- Hemşirelik Bilişimi dersinin zorunlu olması,
- Kalite Yönetimi dersinin zorunlu olması,
- Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ve Halk Sağlığı Hemşireliği derslerinin ayrı dönemlerde olması,
- Son eklenen 5 çıktıya yönelik müfredat yeniden gözden geçirilmeli, gereksinime yönelik yeni konular ya da dersler eklenmesi,
- Kuramsal uygulamalı derslerin yürütülmesinde blok sistemden vazgeçilmesi,
- Sınıf ortamı teknolojilerinin geliştirilmesi,
- Hemşirelik Esasları dersi 1. dönemde ve tek dönem olması,
- Farmakoloji dersinin Bahar dönemine alınması,
- Seçmeli ders olarak yoğun bakım hemşireliği dersi eklenmesi,
- Hemşirelik Bilişimi ve Kalite Yönetimi 2. Sınıfa, Hemşirelik Tarihi-Deontoloji ve Sağlık Bakım Etiği 3. Sınıfa aktarılması,
- Bulaşıcı Hastalıklar ve Enfeksiyon Hastalıkları derslerinin birleştirilmesi,
- Cinsel Sağlık dersinin zorunlu olması,
- Araştırma dersinin isminin Epidemiyoloji ve Araştırma Dersi olarak değiştirilmesi,
- Haftalık ders programında Ruh Sağlığı Hastalıkları ve Hemşireliği ve Halk Sağlığı Hemşireliği derslerinin arasında İngilizce dersi yer alması,
- Mikrobiyoloji dersine uygulama eklenmesi,
- Acil Bakım dersine uygulama eklenmesi,
- Derslere görsel materyallerin daha fazla eklenmesi,

- Teorik ve uygulamalı derslerin eş zamanlı yürütülmesi,
- Müfredatın yeniden gözden geçirilmesi, basitten karmaşığa, sağlıklı bireyden hasta bireylere ilerleyecek şekilde düzenlenmesi
- Farklı öğrenme yöntemi tekniklerinin artırılması,
- Temel teorik bilgi ve laboratuvar uygulamalarından (3- 4 haftalık gibi) sonra dönüşümlü olarak teori ve uygulamanın yürütülmesi
- Eğitim ortamı sorunlarının giderilmesi (ısı, ışık, havalandırma, bilgisayar sistemleri gibi), sınıf ortamının kalabalık olması
- Güncel gelişmeler doğrultusunda yeni seçmeli derslerin konulması (Bölgenin, toplumun ve ülkenin ihtiyaçları doğrultusunda),
- Eş değer derslerin birleştirilmesi (örn: Enfeksiyon ve bulaşıcı hastalıklar derslerinin birleştirilmesi)
- Fakülte dışı ortak seçmeli ders havuzunun oluşturulması,
- Hasta hakları, çalışan hakları gibi konuların ders içeriğinde olup olmadığının kontrol edilmesi ve iyileştirilmesi,
- Çalışan sağlığı konusunun (iğne yaralanmaları gibi) her dönem vurgulanması

Eğitim programında yer alan laboratuvar uygulamalarına ilişkin öneriler:

- Birinci sınıfta Hemşirelik Esasları I dersine dört saat laboratuvar eklenmesi,
- İkinci sınıfta Hemşirelik Esasları II dersinin laboratuvar saatinin 2'ye düşürülmesi ve uygulama saatinin 10 saate çıkartılması,
- Öğrencilerin laboratuvar çalışmalarına yeterli sürede hazırlanabilmesi için teorik ve laboratuvar konularının aynı gün ya da bir sonraki gün olmaması.
- Simülasyon laboratuvarının kurulması
- Mevcutta müfredatın %50.4'ü teorik, %6.5'i laboratuvar ve %43.1'i uygulamadan oluşmaktadır. Uygulama/laboratuvar saatlerinin artırılması ve teorik saatin düşürülmesi
- Klinik uygulamaya çıkmadan önce laboratuvar uygulamalarının kliniğe hazırlık şeklinde olması ve vaka tartışmalarına daha fazla yer verilmesi
- Laboratuvar uygulamalarının videolarla desteklenmesi için ücretsiz video temin edilmesi, üniversitenin abone olması, erişim kolaylığının sağlanması
- Öğrenci sayısının fazla olması, öğretim elemanı sayısının yetersiz olması nedeniyle uygulamada sorun olması (her iki laboratuvar grubuna bakmaya çalışması)
- Laboratuvar video altyapısı için diğer fakültelerden (iletişim, mimarlık, mühendislik gibi) destek alınması
- Laboratuvar malzemelerinin güncel teknolojilere uygun olarak temin edilmesi
- Beceri uygulamalarının videoları programa eklenmesi

Eğitim programında yer alan klinik/alan uygulamalarına ilişkin öneriler:

- Öğrenci/Intern hemşirelerin, ekibin bir üyesi olarak yer alması konusunda çalışma ve görüşmelerin artırılması,
- Hemşirelikte Intern dersi kapsamında sigortalandırma ve ücretlendirme sürecinin yapılandırılması.
- Uygulama kullanılan formların sadeleştirilmesi
- Psikiyatri Hemşireliği uygulamalarda rotasyon yapılması
- Klinik uygulamalarda tüm öğretim üyeleri aktif olarak katılması,
- Uygulama rotasyonları (iç rotasyonlar dahil) en az 4 hafta aralıklarla yapılması,
- Rotasyon sayısının artırılması

- Devlet hastanelerinde sigortasız uygulamaya gelen öğrencilerin Sağlık Bakanlığı'nın yönetmeliğine göre sadece gözlem yapabiliyor olması durumuna yönelik çözüm önerilerinin getirilmesi,
- Intern uygulamasında öğrenciye alan seçim hakkı tanınması,
- Klinikte tablet kullanımını önerisi (kişisel verilerin kullanılması mevzuatına göre hemşirelerin şifreleriyle bilgisayardan veri almanın zor olması nedeniyle, hastanede öğretim elemanlarına tanımlı tabletlerle hasta verilerine ulaşılması).
- Klinik uygulamalarda objektif değerlendirme olması sadece yazılı bakım planları ile değerlendirilmemesi
- Intern uygulamasının bir yıla yayılması
- ASM, toplum sağlığı merkezleri gibi hastane dışı sağlık kuruluşlarında çalışan hemşirelere rehber hemşire eğitiminin verilmesi
- Klinik ve saha uygulamalarına çıkmadan beklentilerin ve öğrenci sorumluluklarının net ifade edilmesi
- Protokol olmayan uygulama alanları (ASM, toplum sağlığı gibi) ile protokol yapılması
- Okul uygulamalarında öğrenilen teorik bilgi ve uygulamalarının alanda yapılanlarla çakışması, farklılık olması nedeni ile iyileştirme yapılması
- Öğrencilere sınıf fark etmeksizin gündüz-gece yemek hizmetinin sağlanması
- Öğrenciler için fiziki alanlarının iyileştirilmesi (giyinme, dinlenme, öğretim elemanı ile çalışma gibi)
- Intern uygulaması dersinin iki dönem olması
- Uygulama sırasında hatırlatıcı teorik derslerin yapılması
- Klinik hazırlıklarda enfeksiyon kontrol önleme amaçlı vurgulamanın eklenmesi

